

Izgradnja mini hidroelektrana u općini Konjic

03 November 2004

Nakon dobivenih informacija o planovima za izgradnju čak 24 mini hidroelektrane na pritokama rijeke Neretve u općini Konjic, Udruženje se obratilo općinskom sektoru za urbanizam sljedećim saopćenjem.

U posjedu smo informacija da uskoro počinju radovi (izrada glavnih i izvedbenih projekata je u toku) na izgradnji prve tri MHE (Trešćanica 1, 2 i 3) od planirane 24 MHE na teritoriji općine. Za svih 24 MHE ranije su urađeni idejni projekti sa svim tehničkim parametrima i investicijama svake MHE ponaosob.

I pored uvažavanja činjenice da MHE predstavljaju neuporedivo manji negativan uticaj na ljude i prirodni okoliš; od HE sa velikim branama, ipak je činjenica da svako pregrađivanje i preusmjeravanje vode bilo kojeg vodotoka izaziva promjene i uticaj na okoliš; i ekosistem.

Nije nam poznato da je u općini organizovana javna rasprava o MHE i da je osiguran pristup informacijama građana, na obavezuje Zakon o zaštiti okoliša (čl. 30 - čl. 38) i Zakon o zaštiti voda (čl. 57).

Prema odredbama navedenih zakona potrebno je od licencirane, nezavisne institucije osigurati izradu studije o uticaju na okoliš; o kojoj bi se obavila javna rasprava. Ta studija se može uraditi na osnovu parametara iz idejnog projekta i režima rada MHE. U javnoj raspravi bi učestvovala sve zainteresovane strane; u konkretnom slučaju to su mještani Zukića, Šunja, Podorača, te predstavnici NVO i sportskih ribolovaca.

Izgradnja MHE na Trešćanici, sa neto padom od preko 250 m, izazvala bi brojne negativne uticaje od koji ističemo samo neke:

- potpuni prekid migracije potočne pastrmke u gornji tok iznad MHE;
- prekid toka vode u ljetnom periodu na dužini od više stotina metara ("suho korito"), ukoliko se ne bi propisao "ekološki prihvatljiv protok" (raniji naziv "biološki minimum");
- problem uzimanja vode gravitacionim padom za potrebe uzvodnih naselja (ljudi, stoka, poljoprivreda)

Prije izrade glavnih projekata neophodno je usaglasiti interese svih zainteresovanih

strana i definisati tehničku izvedbu, režim rada i okolinski aspekt rada MHE. Postignuti konsenzus bi bio osnova za definisanje ugovora o koncesiji i određivanje nivoa obaveštenja (kompenzacija za gubitke u ribljor populaciji i dr.).

Prema našim saznanjima nikakvi razgovori nisu obavljani sa mještanima naselja koja gravitiraju lokacijama MHE te sugeriramo da se u kraćem roku organizuje javna rasprava.

Prirodni resursi općine su javno dobro svih građana te svaki projekat korištenja resursa treba da bude transparentan kako bi se uticaji i štete minimizirali, a stanovništvu pružila valjana informacija i mogućnost da javno učestvuje u realizaciji projekta.